

TRULSERUDENGA BARNEHAGE.

S - mil

T - oleranse

O - msorg

L - eken

T - rygghet

07.11.2017

Barnehagens visjon- og verdi grunnlag
grunnlag.

«Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid», heter det i ny Rammeplan.

I praksis betyr dette at alt vi tenker og gjør i barnehagen skal ta utgangspunkt i vår visjon og vårt verdi grunnlag.

Det handler om at de verdier og holdninger vi bygger vår pedagogiske virksomhet på, skal ligge til grunn for det pedagogiske innhold vi velger å fylle vår barnehage med.

Trulserudenga barnehage.

BARNEHAGENS VISJON- OG VERDI GRUNNLAG

I barnehageloven §1 er det beskrevet hvilke verdier vi skal bygge vår virksomhet på. Alle barnehager skal bygge på det verdigrunnlaget som er fastsatt i barnehageloven og internasjonale konvensjoner Norge har sluttet seg til, slik som eksempel barnekonvensjonen.

Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barn får ta del i og medvirke i fellesskapet trekkes frem som viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen. Videre kan vi lese at vi skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.

Barnehagens visjon og verdigrunnlag kan sammenlignes med grunnmuren på et hus. Grunnmuren er det som holder huset oppe. Det som gjør at det står trygt og godt forankra. På samme måte vil dette grunnlaget virke for oss. Det er vår grunnmur.

På samme måte som vi skal ha et godt fundament å stå på, må vi ha noe å strekke oss etter. Vi må ha en slags ledestjerne eller en rettesnor i arbeidet vårt. Noe å måle oss mot. Dette blir barnehagens visjon.

Hvordan jobber vi med visjon, verdiene og holdningene i Trulserudenga barnehage for at barna skal få oppleve de i hverdagen, og for at de skal være en viktig rettesnor i vårt daglige arbeid?

Barn og barndom.

Barn skal møtes som individer, og barnehagen skal ha respekt for barnets opplevelsesverden. Barns liv påvirkes av omgivelsene, men barn påvirker også sine egne liv. Barnehagen skal gi rom for barnas ulike forutsetninger, perspektiv og erfaringer og bidra til at barna, i fellesskap med andre, utvikler et positivt forhold til seg selv og tro på egne evner.

Barna skal møtes med empati og få mulighet til å videreutvikle egen empati og evne til tilgivelse. I dette arbeidet er det også viktig at vi i barnehagen jobber med barnets evne til å mestre motgang.

For oss i Trulserudenga barnehage handler barn og barndom om at barn skal få være barn. Hverdagen skal være fylt med humor og glede, lek, natur, medvirkning, smågruppejobbing og voksne som er tilstede og engasjert i jobben sin. Et viktig dokument i denne jobbinga blir prosessplanene vi ar utarbeidet i forhold til «barnas inkluderende miljø» og leken. Et viktig element i denne planen er sosial kompetanse og barns medvirkning.

Ut i fra dette blir vårt syn på barn:

- Alle barn skal få oppleve seg selv som verdifulle og godtatte. Barn er subjekt i eget liv.
- Barn er sosiale og ønsker være en del av et fellesskap. De vil høre til.
- Barn trenger kjærlighet, nærhet, trygghet og omsorg
- Barn er aktive, nysgjerrige, forskende og kontaktsøkende.
- Barn er selvstendige individer med egne tanker, meninger og følelser.
- Barn er alle unike og forskjellige. Vi skal ta vare på mangfoldet.
- Barn er kompetente:
 - De kan/ vet og gjør, hvis de får lov og mulighet
 - De er sansende og følelsesrike
 - De har egne meninger
- Barn er lek, lek er læring, fantasi, latter og glede.
- Barn kan ha det vanskelig, men de er ikke vanskelig.
- Barn vil klare sjøl, få til og mestre eget liv. Vi skal støtte dem alt vi kan!

Vårt syn på barndom:

- Barndom har en egenverdi i seg selv og er en egen verdifull livsfase. Det er viktig at vi anerkjenner og tar vare på den.
- Barndom er trivsel, vennskap og lek.
- Barndom er trygghet, omsorg, det å bli sett og hørt og bli tatt på alvor.
- Barndom er grunnmuren for voksenlivet og former oss til den vi er.
- Barndom er lek – være barns frie rom.
- Barndom er natur og uteliv.
- Barndom er fantasi og kreativitet.
- Barndom er gode opplevelser.
- Barndom er å utforske, oppdage og erfare.

Dette synet på barn og barndom er utgangspunktet for hvordan vi legger til rette for omsorg, lek, danning, læring, vennskap og fellesskap og utvikling i barnehagen. Vårt syn danner grunnlaget for vår visjon som er:

«Magisk og levende barndom».

Trulserudenga barnehage

«Magisk og levende barndom»

Dette er vår visjon. Vi ønsker å gi barna magiske og levende øyeblikk i løpet av barnehagehverdagen. Dette gjør vi ved å gripe tak i mulighetene rundt fantasi og kreativitet samt barnas egne uttrykksformer, interesser og opplevelser. Vi ønsker at barnehagen skal være et spennende landskap å vandre i. Barna skal utforske og oppdage, erfare og erkjenne, føle og forstå. Alt dette gjennom nære og varme opplevelser sammen med voksne og andre barn, og i samspill med sine egne sanser.

”...sammen skal vi skape øyeblikk som er viktige for barna her og nå – øyeblikk som tenner stjerner i barnas øyne, øyeblikk til ettertanke, øyeblikk som overrasker, øyeblikk som oppmuntrer, øyeblikk som pirrer nysgjerrigheten hos barn og voksne, øyeblikk av nye erfaringer.”

– Kari Pape

Med magisk barndom mener vi en hverdag fylt med:

- Spontanitet – vektlegge her-og-nå situasjoner, undring, utforskning og nysgjerrighet.
- Å kunne uttrykke sine opplevelser gjennom et av sine hundre språk
 - Kreativitet og utfoldelse
- Å kunne gi seg hen – bli fanga i øyeblikket.
- At voksne og barn har et samspill preget av nærhet og oppriktighet.
- ” Alle barn har en gnist i seg. Alt vi trenger å gjøre er å tenne den.” (R.Dahl)
 - Øyeblikk som pirrer nysgjerrigheten til liten og stor
- Gode relasjoner gjennom en anerkjennende væremåte:
 - Å bli sett og tatt på alvor
 - Å bli hørt og respektert
 - Å bli anerkjent for den man er

- At man opplever seg selv som meningsfull og viktig

Med levende barndom mener vi at miljøet i barnehagen skal preges av:

- Den pulserende barnehage: Aktive, deltagende og undersøkende barn og voksne. En barnehage som både vender blikket innover og utover. Aktiv deltagelse i samfunnet.
- Glede og humor blant alle involverte i Trulserudenga Barnehage.
- Voksne som er 100 % psykisk tilstede og oppriktig interessert og engasjert
 - Voksne som lar seg begeistre
- Barns rett til medvirkning.
- Lekenhet
- Den gode atmosfære: Lys, lukt, musikk, estetikk, foranderlig miljø

Våre verdier:

Demokrati.

Økt mangfold og individualisering gir behov for demokratiforståelse, respekt for forskjellighet og positive holdninger til å leve sammen i fellesskap. Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av. Dette gjør vi ved å ha et inkluderende miljø der barna blir gitt muligheter til å ytre seg, bli hørt og delta. Dette gjelder også i forhold til barnehagens innhold og aktiviteter. Vi skal bidra til at barn blir gitt muligheten til å delta i ulike demokratiske prosesser, får en forståelse for og slutter opp om demokratiske verdier og normer som ligger til grunn for samfunnet generelt. Det handler om å få være meg, men også at jeg er en del av et fellesskap jeg noen ganger må ta hensyn til og innrette meg i/etter. Det å mestre motgang kan være et godt eksempel her. Eksempel på dette er barnemøter og prosjektjobbing.

Vi jobber med demokrati i barnehagen når vi jobber etter vår plan for et inkluderende miljø. Den handler nettopp om at «jeg er meg» med mine behov, men at jeg også er en del av noe større. Et fellesskap jeg må innordne meg på fellesskapets premisser. Empati, etikk og folkeskikk er viktige stikkord for oss i dette arbeidet sammen med barns medvirkning. Barns medvirkning er for oss en væremåte, ikke en metode.

Viktige arena å jobbe med dette er i barnemøte, prosjektjobbing, smågruppejobbing og gjennom ulike demokratiske prosesser i hverdagen. Et eksempel på en demokratisk prosess hvor barn blir gitt muligheten til å ytre seg, bli hørt og får delta er da vi skulle finne et fellesnavn for avdelingen oppe. Her fikk barna komme med forslag. Det ente opp med 3 alternativer som barna fikk stemme over. Her ble hvert barn gitt en stemme og det var hemmelig valg med eget valglokale under trappa.

Livsmestring og helse.

Barns fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen heter det i ny Rammeplan. Vi skal bidra til at barn trives, opplever livsglede, føler mestring og at de opplever å ha egenverd. Alle former for mobbing,

utestengelse i lek og krenkelser skal vi gjøre alt for å forebygge. Opplevs dette for enkelt barn må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette. Vi har utarbeidet en egen plan i forhold til dette som vi har kalt «Barns inkluderende miljø». Vi har nulltoleranse for mobbing, og har egen handlingsplan for mobbing i barnehagen. Alle barn skal oppleve barnehagen som trygg, og et godt sted å være hvor de kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Barnehagen skal være en arena hvor barna får støtte og veiledning i forhold til å mestre motgang, håndtere utfordringer, og bli kjent med egne og andres følelser. Dette stiller krav til voksenrollen om å være lydhør, nær og sensitiv.

Barn lever i en hektisk hverdag og den kan oppleves som stressende i mange situasjoner, Det er viktig at barnehagen legger til rette for at alle får litt ro, hvile og kan slappe av og roe litt ned i løpet av dagen. Det gjør vi på forskjellige måter, med utgangspunkt i enkelt barnets behov. Noen ganger er ro og hvile smågruppejobbing, mens andre ganger er det kosestund med bok eller soving. Det er viktig at det er barnets behov som er i fokus og ikke foreldrenes når det gjelder ro og hvile.

Fysisk aktivitet og bevegelsesglede er sammen med matglede og sunne helsevaner viktige elementer å jobbe med i barnehagen i forhold til barns fysiske og psykiske helse. Hos oss er alle ute minst 1 gang om dagen. På stor avdeling har alle grupper egne turdager til MagiSkogen. Varm mat er også noe vi prioriterer. Her har vi samarbeidet med en kokk for å få til en enkel, god og næringsrik meny for barna.

I Trulserudenga barnehage har vi de senere år valgt å sette fokus på barns psykiske helse. Gjennom den daglige og nære kontakten med barna er barnehagen i en sentral posisjon til å kunne observere og motta informasjon om barnas omsorg- og livssituasjon. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep. Vi skal vite hvordan dette kan forebygges og oppdages. Vi har valgt å sette fokus på følgende i forhold til dette tema:

- Barn og følelser
- Barn og seksualitet
- Barn og rus
- Barn og vold – psykisk og fysisk
- Barn og mobbing

Personalet skal kjenne til opplysningsplikten til barnevernet, jf. barnehageloven §22.

«Barnehagepersonalet skal i sitt arbeid være oppmerksom på forhold som kan føre til tiltak fra barneverntjenestens side.

Uten hinder av taushetsplikt skal barnehagepersonalet av eget tiltak gi opplysninger til barneverntjenesten, når det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt, jf. lov om barneverntjenester § 4-10, § 4-11, § 4-12, eller når et barn har vist vedvarende alvorlige atferdsvansker, jf. samme lov § 4-24. Også etter pålegg fra de organer som er ansvarlige for gjennomføringen av lov om barneverntjenester, plikter barnehagepersonalet å gi slike opplysninger. Opplysninger skal normalt gis av styrer.»

Grunnloven § 104:

«Barn har krav på respekt for sitt menneskeverd. De har rett til å bli hørt i spørsmål som gjelder dem selv, og deres mening skal tillegges vekt i samsvar med alder og utvikling. Ved avgjørelser som berører barn, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn.

Trulserudenga barnehage.

Barn har rett til vern om sin personlige integritet. Det påligger statens myndigheter å legge forholdene til rette for barnets utvikling, herunder sikre at barnet får den nødvendige økonomiske, sosiale og helsemessige trygghet, fortrinnsvis i egen familie.»

Barnekonvensjonen art.3 nr.1.:

«Ved alle handlinger som berører barn, enten de foretas av offentlige eller private velferdsorganisasjoner, domstoler, administrative myndigheter eller lovgivende organer, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn.»

Det er viktig at alle voksne med tilknytning til vår barnehage er innforstått dette.

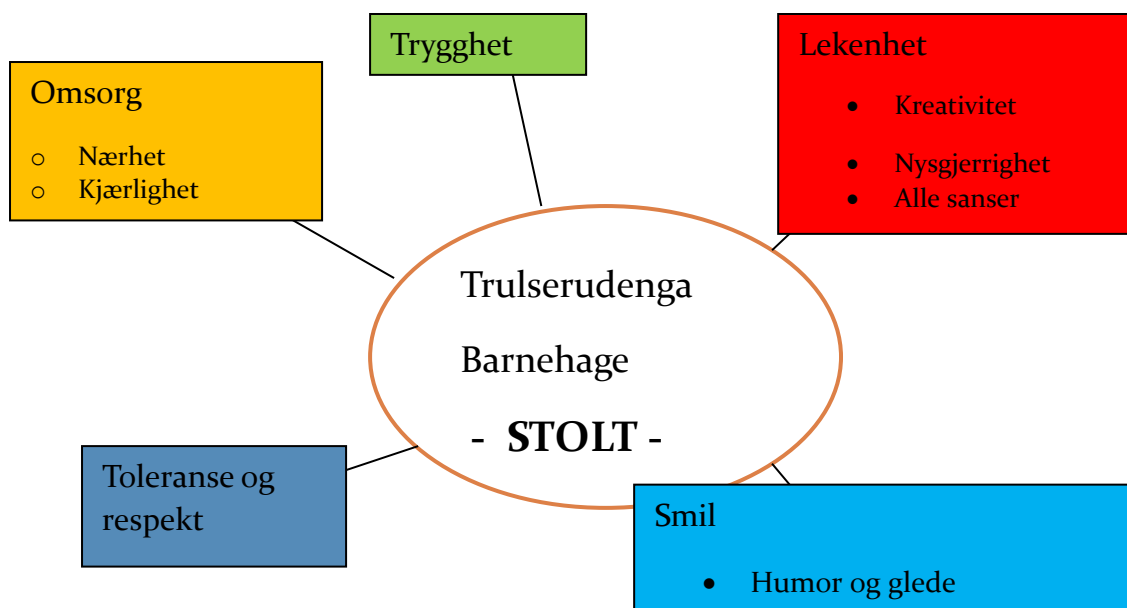
Bærekraftig utvikling.

Barn skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Vi skal jobbe med å fremme verdier, holdninger og en praksis som bygger oppunder et mer bærekraftig samfunn. Når det gjelder bærekraftig utvikling, har vi valgt å jobbe med dette i forhold til vårt nærmiljø. Naturen er viktig for oss i Trulserudenga barnehage, det å føle tilhørighet til naturen. Vi har valgt å se på hvordan vi kan ta vare på naturen og livet i MagiSkogen og nærmiljøet/ uteplassen i barnehagen. Dette handler om alt fra livet i bekken, meitemarken på parkeringa og fuglene i fuglekassene. Dette handler også om hvordan vi sorterer søppel, holder det pent og ryddig, tar vare på de ulike buskene og dyrene, og hvordan vi kan høste og spise av det som naturen naturlig gir.

Med utgangspunkt i vårt syn på barn og barndom er det viktig å opphøye barnet. Det betyr at alle handlinger og avgjørelser i barnehagen som berører barnet, skal ha barnets beste som grunnleggende hensyn, jf.

Vår visjon og våre verdier skal være barnehagens viktigste rettesnor i vårt daglige arbeide med barna. Visjonen og verdiene skal underbygge våre valg, våre holdninger og våre tanker i alt vi sier, gjør og vektlegger i vårt daglige virke.

Ut i fra denne visjonen blir viktige verdier å vektlegge i vår hverdag:

Til sammen danner første bokstav i verdiene våre ordet STOLT. Nedenfor ser dere hva vi legger i hver verdi og hvilke kjennetegn vi har for dem i vårt samspill med barn, foreldre og hverandre i løpet av barnehagedagen.

Definisjon av de ulike verdiene i STOLT og hva vi legger i dem.

STOLT - S'n står for Smil, humor og glede.

Hverdagen skal fylles med smil, humor og glede. For oss er det viktig at dagen fylles med latter, tull og tøys. Det skal være moro å gå i barnehagen både for liten og stor. Det er viktig at vi viser glede og er positivt innstilt, ler sammen og sprer glede rundt oss. Det gjør noe med hverdagen og atmosfæren i barnehagen.

Kjennetegn:

Sammen viser vi barna **smil** når vi:

- Møter dem med et smil og et Hei og gjerne et navn.
- Speiler gleden over å få lov å være sammen med dem.
- Tuller og tøyser med dem.
- Er lekne sammen med dem.
- Bruker tid på å lære dem å kjenne slik at vi kan bruke humor sammen med dem- på den enkeltes premisser.
- Byr på oss selv, er uhøytidelige.
- Klarer å ha felles fokus med dem om noe magisk / morsomt.

Sammen viser vi foreldre **smil** når vi:

- Møter dem med et smil og Hei i garderoben. Alle ansatte skal kunne alle barnets navn og foreldre sine.
- Byr på oss selv og tørr bruke humor, tull og tøys sammen med foreldre i foreldresamarbeidet.
- Forteller noe gøy barnet har gjort, eller noe morsomt fra dagen.
- Har en god tone i foreldresamarbeidet.
- Viser engasjement i forhold til dem og barna, og lar oss begeistre.

Sammen viser vi hverandre **smil** når vi:

- Møter hverandre med et smil og ”Hei” når vi ser hverandre.
- Viser engasjement og lar oss begeistre av hverandre.
- Har godt humør og kan le sammen.
- Ser positivt på livet og har et positivt sinn.
- Ser muligheter i hverdagen.
- Har humoristisk sans og ikke tar seg selv så høytidelig – tull og tøys i hverdagen.
- Når du gleder deg over fellesskapet med de andre.
- Har en god tone oss imellom som alle synes er grei.
- Når vi er rause med hverandre.
- Galgenhumor i hverdagen.

STOLT - T'n står for trygghet.

Trygghet for oss, er å skape forutsigbarhet og tydelige rammer. Trygghet handler om å ha ro og tid og å være raus. Når man føler trygghet tør man å være seg selv – på godt og vondt, samtidig som man tørr gi rom for ulikhetene. Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn.

Trygghet handler om å ha tro på noe, slik at man tør stå i ting over tid. Det handler om å ha tilhørighet i et trygt og godt fellesskap, slik at de føler seg trygge og kan være den de er. Trygghet handler for oss om omsorg og nærhet, og hvor det å gjøre unnskyld og evnen til å tilgi ikke handler om å tape ansikt. I et trygt og godt miljø kan vi hele tiden øve oss på å være både meg og en del av et fellesskap. Trygghet handler om å kunne stole på hverandre og ha respekt for hverandre.

Kjennetegn:

Sammen viser vi barna **trygghet** når vi:

- Er nær dem, og er den trygge **basen og havnen** deres.
- Viser dem at vi tar dem på alvor og respekterer dem.
- Møter dem på personlige behov og bekrefter dem.
- Gir alle barn like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskapet uavhengig av legning, funksjonsevne og kultur.
- Er tilgjengelige for dem.
- Viser at de kan stole på oss – at vi følger opp det vi ser og sier.
- Klarer å skape forutsigbarhet og trygge gode rammer.
- Er klare og tydelige voksne.
- Når vi reflekterer over egen praksis og holdninger og tør speile oss selv og handle deretter og på denne måten tar ansvar for relasjonen. Voksne har alltid ansvar for barn – voksen relasjonen.
- Tør å si ifra – sette grenser.
- Er oss selv.
- Er stabile på jobb slik at barna blir godt kjent med oss.

Sammen viser vi foreldre **trygghet** når vi:

- Tør å si ifra – sette grenser. Er tydelige på hvem vi er og hva vi står for.
- Våger å være ærlige og åpne, når vi stoler på hverandre.
- Er ydmyke og viser respekt for deres ståsted, men samtidig sier noe om våre opplevelser og behov.
- Når vi bruker faget vårt og kan dokumentere ut i fra det.
- Viser en profesjonell holdning og viser at vi er trygge i jobben vår.
- Er stabile på jobb.
- Har en åpen og god dialog med dem.
- Informerer godt om hverdagen, ulike gjøremål og rutiner.

Sammen viser vi hverandre **trygghet** når vi:

- Tør å være oss selv.
- Tør å si ifra til den det gjelder.

- Tør å gi hverandre tilbakemeldinger.
- Tør å si det vi mener til hverandre.
- Byr på oss selv og deler gleder og visdom.
- Er villig til å prøve nye ting.
- Stoler på hverandre og at vi gjør så godt vi kan.
- Vet alle gjør det de skal og det vi er blitt enige om. Når vi Jobber likt – mot det samme mål – tro mot det vi er enige om.
- Tar avstand fra mobbing og trakassering. Hos oss har vi 0- toleranse for mobbing og baksnakk.

STOLT – O'n står for omsorg:

Omsorg handler om relasjoner som er preget av nærhet og kjærlighet, varme og tilstedeværelse. Når vi handler med omsorg så kjenner vi barn, foreldre og hverandre så godt at vi greier å ta hensyn til de ulike behov. Et samspill preget av omsorg handler om å «se meg, kjenne meg og like meg». Omsorg handler om å bry seg om, ville hverandre godt og hjelpe hverandre. Det handler om å ta vare på, trøste hverandre og å se og lytte til hverandre i hverdagen. Den gyldne regel er for oss god omsorg. Den handler om at vi skal behandle andre slik vi ønsker at de skal behandle oss.

Kjennetegn:

Sammen viser vi barna **omsorg** når vi:

- Sørger for at primærbehovene blir dekket.
- Ser den enkelte og den enkeltes behov, og tar dem på alvor og følger dem opp.
- Anerkjenner det enkelte barnet.
- Når vi lytter til dem og er oppriktig interessert.
- Når vi ser dem og bekrefter dem / gir tilbakemelding – ikke på det de gjør, men på det de er.
- Er tålmodige.
- Når vi har nok tid til dem.
- Er raus og viser kjærlighet, nærhet, kjærtegn og kroppskontakt.
- Er en tydelig og varm voksen.
- Viser trygghet ved å være tilstede og nær nok.

Sammen viser vi foreldre **omsorg** når vi:

- Ser foreldrene sine enkelt behov og respekterer dem / tar dem på alvor og lytter til dem.
- Når vi er ydmyke i vårt møte med dem.
- Når vi viser forståelse.
- Er romslig og raus når det trengs.
- Er ærlig med dem og tørr ta opp ting med dem.
- Er en tydelig voksen for dem, men med et varmt hjerte.
- Tar ansvar for foreldresamarbeidet og kommuniserer godt.
- Viser interesse for barna sine og forteller fra hverdagen deres.

Sammen viser vi hverandre **omsorg** når vi:

- Aksepterer den enkelte for den de er.

Trulserudenga barnehage.

- Er romslige og rause med hverandre og gir hverandre litt spillerom.
- Tar hensyn til ulike livsfaser.
- Bryr oss om hverandre og viser hverandre at vi gjør det.
- Snakker med den det gjelder og ikke om.
- Er snille og gode med hverandre og unner hverandre gode dager.
- Ser hverandre.
- Sier Hei og Hade til hverandre.
- Når vi samarbeider og ser på huset som en helhet, og vi ikke hever oss selv eller avdeling over dette fellesskapet.

STOLT – L'n står for lekenhet:

Lekenhet handler om kreativitet, nysgjerrighet og undring. Lekenhet er å vise lekelyst og engasjement. Lekenhet handler om å bruke alle sanser, gi seg hen til øyeblikket og leve i nuet, rett å slett tørre å slippe seg løs og være litt gærne – ikke ta seg selv så høytidelig. Lekenhet handler om deltagende voksne. Det handler om å tilrettelegge for et miljø som stimulerer til lekelyst, og et miljø som vektlegger spontanitet, humor og glede og barns medvirkning. Det å være lekne handler om å tørre tenke litt utenfor «boksen», utfordre seg selv og sine tanker og se nye muligheter.

Kjennetegn:

Sammen viser vi barna **lekenhet** når vi:

- Tar barns lekelyst og lek på alvor.
- Når vi bidrar inn i barns lek, tørr å delta og slippe oss løs.
- Deltar i barnas lek og er tilstedeværende i den, men samtidig møter leken på barnas premisser.
- Når vi kan være med å starte – verne – videreutvikle barnas lek.
- Har glimt i øyet og ikke tar ting så alvorlig.
- Når vi bruker oss selv som verktøy og lever oss inn i leken.
- Er glad i å fortelle historier som vi deler med barna.
- Undrer oss, reflekterer og samtaler sammen med barna.
- Er spontane – byr på oss selv.
- Ler høyt og er barnslige.
- Bruker gulvet som arbeidsplass.
- Tar initiativ til lek sammen med barna.
- Evner å beskytte – verne leken når det trengs.
- Evner å tenne gnisten i barns øyne.

Sammen viser vi foreldre **lekenhet** når vi:

- Er barnas talsmann for leken.
- Tør være i lek mens foreldre ser oss.
- Bruker humor i samspill med foreldre.
- Ler sammen med.
- Ikke tar oss selv så høytidelige, men tørr å by på oss selv.
- Er bevisste på hva og hvordan vi forteller om barnas hverdag. Hvilke historier forteller vi?

- Gjennom vår dokumentasjon viser lekenheten i hverdagen.

Sammen viser vi hverandre **lekenhet** når vi:

- Tør tulle og tøyse med hverandre.
- Ikke tar oss selv så høytidelig.
- Tør by på oss selv.
- Deler god inspirasjon med hverandre.
- Tør å utfordre hverandre.

STOLT – T'n står for toleranse og respekt:

Respekt er en holdning der vi behandler oss selv og andre som verdifulle mennesker. Vi har omsorg for den enkeltes verdighet og behandler andre slik vi selv ønsker å bli behandlet. Å være tolerant er å godta forskjeller, og å være ydmyke ovenfor hverandre og lytte til hverandre. Vi aksepterer at vi er forskjellig og at vi kan ha forskjellige meninger, tanker og verdier. Det handler om å se de ulikes perspektiv og se på forskjellighetene som en styrke. Toleranse handler om å inkludere alle og å klare å enes om noe felles. Å ha toleranse for hverandre handler om at vi skal unne hverandre ikke misunne. Å være tolerant handler om at man innimellom må gi slipp på egne tanker og meninger for at man i fellesskap skal enes om noe. Det handler om å gi og ta, og om å være ydmyke.

Barnehagen skal synliggjøre samisk kultur og skal bidra til at barn kan utvikle respekt og fellesskapsfølelse for det samiske mangfoldet. Barnehagen skal synliggjøre et mangfold i familie former og sørge for at alle barn får sin familie speilet i barnehagen. Dette gjør vi etter behov i forhold til enkeltbarn og familier.

Kjennetegn:

Sammen viser vi barna **toleranse og respekt** når vi:

- Ser dem og møter dem lyttende; er nysgjerrig på enkeltmennesket og barnet.
- Anerkjenner den enkelte for den de er, og synliggjør den enkeltes plass og verdi i fellesskapet.
- Møter dem slik vi selv vil bli møtt.
- Sier og gjør ting vi kan stå inne for, selv med mor eller far i nærheten.
- Tar ansvar for relasjonen. Går i oss selv og miljøet – i stedet for å påføre barna feil og mangler.
- Lytter til begge parter i en konflikt.
- Evner å se både gruppa og enkeltbarnet.
- Støtter, styrker og følger opp barna ut fra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger.
- Legger til rette for ulike kulturmøter og gir rom for barnets egen kulturskaping og bidrar til at den enkelte får oppleve mestring og glede i sosiale og kulturelle fellesskap.

Sammen viser vi foreldre toleranse og respekt når vi:

- Godtar at vi er forskjellige.
- Prøver å forstå ting ut i fra dem sitt perspektiv.
- Når vi er ydmyke i samarbeidet med foreldrene, og er nysgjerrige på hvem de er.

Sammen viser vi hverandre **toleranse** og **respekt** når vi:

- Snakker til hverandre med høflige ord og har en god tone oss imellom.
- Godtar at vi er forskjellige og har forskjellige behov men at vi klarer å se på dette som en styrke.
- Aksepterer at vi kan mene ulikt, men at vi allikevel kan enes om en felles teori og et faglig ståsted.
- Godtar andre slik de er; både på godt og vondt.
- Sier ting til den det gjelder, med respekt – både positive og negative.
- Frem snakker hverandre.
- Gir hverandre nye sjanser og muligheter.
- Støtter og oppmuntrer hverandre.
- Når vi tenker at alle gjør sitt beste og i beste mening.
- Årsaks forklare i stedet for å person forklare.
- Bærer våre egne «apekatter».

S T O L T

STOLT

Toleranse og respekt når vi:

- Snakker til hverandre med høflige ord og har en god tone oss imellom.
- Godtar at vi er forskjellige og har forskjellige behov men at vi klarer å se på dette som en styrke.
- Aksepterer at vi kan mene ulikt, men at vi allikevel kan enes om en felles teori og et faglig ståsted.
- Godtar andre slik de er; både på godt og vondt.
- Sier ting til den det gjelder, med respekt – både positive og negative.
- Framsnakker hverandre.
- Gir hverandre nye sjanser og muligheter.
- Støtter og oppmuntrer hverandre.
- Når vi tenker at alle gjør sitt beste og i beste mening.
- Årsaks forklare i stedet for å person forklare.

Lekenhet når vi:

- Tør tulle og tøyse med hverandre.
- Ikke tar oss selv så høytidelig.
- Tør by på oss selv.
- Deler god inspirasjon med hverandre.
- Tør å utfordre hverandre.

Sammen viser vi *hverandre*

Smil når vi:

- Møter hverandre med et smil og "Hei" når vi ser hverandre.
- Viser engasjement og lar oss begeistre av hverandre.
- Har godt humør og kan le sammen.
- Ser positivt på livet og har et positivt sinn.
- Ser muligheter i hverdagen.
- Har humoristisk sans og ikke tar seg selv så høytidelig – tull og tøys i hverdagen.
- Når du gleder deg over fellesskapet med de andre.
- Har en god tone oss imellom som alle synes er grei.
- Når vi er rause med hverandre.
- Galgenhumor i hverdagen.

Omsorg når vi:

- Aksepterer den enkelte for den de er.
- Er romslige og rause med hverandre og gir hverandre litt spillerom.
- Tar hensyn til at vi er i ulike livsfaser
- Bryr oss om hverandre og viser hverandre at vi gjør det.
- Snakker **med** den det gjelder og ikke **om**.
- Er snille og gode med hverandre og unner hverandre gode dager
- Ser hverandre
- Sier Hei og Hade til hverandre.
- Når vi samarbeider og ser hele huset som et fellesskap.

Trygghet når vi:

- Tør å være oss selv.
- Tør å si ifra til den det gjelder.
- Tør å gi hverandre tilbakemeldinger.
- Tør å si det vi mener til hverandre.
- Byr på oss selv og deler gleder og visdom.
- Er villig til å prøve nye ting.
- Stoler på hverandre og at vi gjør så godt vi kan.
- Vet alle gjør det de skal og det vi er blitt enige om. Når vi Jobber likt – mot det samme mål – tro mot det vi er enige om.
- Tar avstand fra mobbing og trakassering. Hos oss har vi 0- toleranse for mobbing og baksnakk.

STOLT

Lekenhet når vi:

- Er barnas talsmann for leken.
- Tør være i lek mens foreldre ser oss.
- Bruker humor i samspill med foreldre.
- Ler sammen med.
- Ikke tar oss selv så høytidelige, men tørr å by på oss selv.
- Er bevisste på hva og hvordan vi forteller om barnas hverdag. Hvilke historier forteller vi?
- Gjennom vår dokumentasjon viser lekenheten i hverdagen.

Toleranse og respekt når vi:

- Godtar at vi er forskjellige.
- Prøver å forstå ting ut i fra dem sitt perspektiv.
- Når vi er ydmyke i samarbeidet med foreldrene, og er nysgjerrige på hvem de er.

Sammen viser vi foreldre:

Omsorg når vi:

- Ser foreldrene sine enkelt behov og respekterer dem / tar dem på alvor og lytter til dem.
- Når vi er ydmyke i vårt møte med dem.
- Når vi viser forståelse.
- Er romslig og raus når det trengs.
- Er ærlig med dem og tørr ta opp ting med dem.
- Er en tydelig voksen for dem, men med et varmt hjerte.
- Tar ansvar for foreldresamarbeidet og kommuniserer godt.
- Viser interesse for barna dems og forteller fra hverdagen deres.

Smil når vi:

- Møter dem med et smil og Hei i garderoben.
- Byr på oss selv og tørr bruke humor, tull og tøys sammen med foreldre i foreldresamarbeidet.
- Forteller noe gøy barnet har gjort, eller noe morsomt fra dagen.
- Har en god tone i foreldresamarbeidet.
- Viser engasjement i forhold til dem og barna, og lar oss begeistre.

Trygghet når vi:

- Tør å si ifra – sette grenser. Er tydelige på hvem vi er og hva vi står for.
- Våger å være ærlige og åpne, når vi stoler på hverandre.
- Er ydmyke og viser respekt for deres ståsted, men samtidig sier noe om våre opplevelser og behov.
- Når vi bruker faget vårt og kan dokumentere ut i fra det.
- Viser en profesjonell holdning og viser at vi er trygge i jobben vår.
- Er stabile på jobb.
- Har en åpen og god dialog med dem.
- Informerer godt om hverdagen, ulike gjøremål og rutiner.

STOLT

Lekenhet når vi:

- Tar barns lekelyst og lek på alvor.
- Når vi bidrar inn i barns lek, tørr å delta og slippe oss løs.
- Deltar i barnas lek og er tilstedeværende i den, men samtidig møter leken på barnas premisser.
- Når vi kan være med å starte – verne – videreutvikle barnas lek.
- Har glimt i øyet og ikke tar ting så alvorlig.
- Når vi bruker oss selv som verktøy og lever oss inn i leken.
- Er glad i å fortelle historier som vi deler med barna.
- Undrer oss, reflekterer og samtaler sammen med barna.
- Er spontane – byr på oss selv.
- Ler høyt og er barnslige.
- Bruker gulvet som arbeidsplass.
- Tar initiativ til lek sammen med barna.
- Evner å beskytte – verne leken når det trengs.
- Evner å tenne gnisten i barns øyne

Omsorg når vi:

- Sørger for at primærbehovene blir dekket.
- Ser den enkelte og den enkeltes behov, og tar dem på alvor og følger dem opp.
- Anerkjenner det enkelte barnet.
- Når vi lytter til dem og er oppriktig interessert.
- Når vi ser dem og bekrefter dem / gir tilbakemelding – ikke på det de gjør, men på det de er.
- Er tålmodige.
- Når vi har nok tid til dem.
- Er raus og viser kjærlighet, nærhet, kjærtegn og kroppskontakt.
- Er en tydelig og varm voksen.
- Viser trygghet ved å være tilstede og nær nok.

Toleranse og respekt når vi:

- Ser dem og møter dem lyttende; er nysgjerrig på enkeltmennesket og barnet.
- Møter dem slik vi selv vil bli møtt.
- Sier og gjør ting vi kan stå inne for, selv med mor eller far i nærheten.
- Aksepterer dem for den de er, anerkjenner det enkelte barnet.
- Tar ansvar for relasjonen. Går i oss selv og miljøet – i stedet for å påføre barna feil og mangler.
- Lytter til begge parter i en konflikt.
- Evner å se både gruppa og enkeltbarnet.
- Anerkjenner den enkelte for den de er, og synliggjør den enkeltes plass og verdi i fellesskapet
- Støtter, styrker og følger opp barna ut fra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger.
- Legger til rette for ulike kulturmøter og gir rom for barnets egen kulturskaping og bidrar til at den enkelte får oppleve mestring og glede i sosiale og kulturelle fellesskap.

Smil når vi:

- Møter dem med et smil og et Hei og gjerne et navn.
- Speiler gleden over å få lov å være sammen med dem.
- Tuller og tøyser med dem.
- Er lekne sammen med dem.
- Bruker tid på å lære dem å kjenne slik at vi kan bruke humor sammen med dem- på den enkeltes premisser.
- Byr på oss selv, er uhøytidelige.
- Klarer å ha felles fokus med dem om noe magisk / morsomt.

Trygghet når vi:

- Er nær dem, og er den trygge basen deres.
- Viser dem at vi tar dem på alvor og respekterer dem.
- Møter dem på personlige behov og bekrefter dem.
- Er tilgjengelige for dem.
- Viser at de kan stole på oss – at vi følger opp det vi ser og sier.
- Klarer å skape forutsigbarhet og trygge gode rammer.
- Er klare og tydelige voksne.
- Tør å si ifra – sette grenser.
- Er oss selv.
- Er stabile på jobb slik at barna blir godt kjent med oss.

**Sammen
viser vi
barna:**